

Izjava vsek dan raven ne
delj in praznikov.
Issued daily except Sundays
and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XIV.

Cena lista
je \$5.00.

Entered as second-class matter January 25, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., petek, 2. decembra (Dec. 2) 1921.

Subscription \$5.00
Yearly.

Uredniški in upravniki pred
stori: 2657 S. Lawndale av.

Office of publication:
2657 So. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4635.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

GLAVNI POŠTAR JE TRN V PETI DENAR NIH MOGOTCEV.

NJEGOVO PRAVIČNO RAVNJE Z USLUŽBENCI JIM NI VSEBO.

Kajti tako ravnanje ne soglaša z idejami velebimisa, ki bi najraje uničil vse delavsko gibanje.

Washington, D. C. (Federated Press). — Predsedniki in tajniki organizacije poštnih uslužbencev so izvolili Edward J. Cartwella, finančnega tajnika svoje organizacije, kot zaupnika v blagostanjski svet, ki ga je ustanovil glavni poštar Hays v poštnem departmantu, da bo sprejemel vse pritožbe uslužbencev. Cantwell preiše vse pritožbe, na kar poda poročilo o rezultatu preiskave dr. Frankelu, predsedniku blagostanjskega sveta, da jih reši. Izredno važne pritožbe pa dr. Frankel predloži glavnemu poštarju v rešitev.

Če se pritožba nanaša na popolnoma nov predmet ali če je v nji zapadeno nov princip, tedaj reši pritožbo ves blagostanjski svet.

Svet sestoji iz glavnega poštarja, dr. Frankela, vseh divizijskih predstojnikov in šest predsednikov strokovne organizacije.

V njem je tudi zastopnik pismoroča, ki raznašajo pisma na deželi. Razprave so javne in vsakemu se dovoli zaslišanje. Ustanovitev tege sveta je popolnoma spremenila poštne uslužbence. Delo prav radi opravlja in v večjo eneržijo, ker se z njimi ravna pravično.

Pred enim letom so se uslužbenci vpirali, kajti na njih pritožbe se ni hih oziral, ko je bil glavni poštar še Burleson.

Samo nekaj dela skrb poštним uslužbencem. Boje se namreč, da izgube sedanjega glavnega poštarja svojega najvišjega predstojnika. Boje se, da bo prestavljen v kateri drugi department, ker se z njegovim ravnjanjem z delave ne strinjajo tajniki Weeks, Denby, Mellon, Fall in mogoče tudi Daugherty. Slišajo se glasovi, da Wall Street dolži Haysa, da mu je zmečal štreno, ko je imel Wall Street že tako lepo izdelan načrt, da kar na debelo uniči delavske strokovne organizacije. Wall Street se tudi jezi na glavnega poštarja, ker je vrnil socialističnim in drugim radikalnim delavskim listom poštni privilegij drugač razreda. Če se kaj takega dogodi, da bo Hays premeščen v kakšno poslanstvo v tujezemstvu ali kam drugam, tedaj si bodo baneni interesi prav zanesljivo lastili te zaslugo.

Medtem pa vodi protidelavski element v administraciji boj proti Haysu s pomočjo senatorja Townsenda iz Michigana, predsednika senatarnega poštnega odseka.

22 LOVCEV UBITIH V MICHIGANU.

Med njimi je tudi eden Slovenec. Detroit, Mich. — Letošnja lovaska sezona v Michiganu je zahtevala 22 določnih žrtev med loveci. Sezona je bila po zakonu zaključena v sredo. Deset lovecev je izgubilo življenje na lovu na srne, dočim so drugi lovili zajce in druge živali. Večina nesreč je prišla, ker je lovec streljal na loveca, mimo, da je zver v grmovju. Razen 22 mrtvih je okrog dvajset težko ranjenih in tri se pogrešajo.

Med ubitimi loveci je tudi Josip Stukel, Slovensce, star 24 let, iz Lauriuma, Mich., kateremu se je sprožila puška, ko jo je mislil dati svojemu tovaršu.

VREME.

Chicago in okolica: V soboto nestalo in mrzlo. Severozapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 56, najnižja 49. Solnce izide ob 6:59, zaide ob

KAKO SE IMPERIALISTI PRI
PRAVLJAJO NA — RAZ
OROŽENJE? LIKE H.—L!

Pariz, 1. dec. — Danes je bilo objavljeno poročilo vojne komisije nižji zbornici, ki se glasi, da je francoska armada štela dne 1. oktobra t. l. 818,000 mož.

Madrid, 1. dec. — Nižja zbornica je včeraj odglasovala, da se dovoli trinajst milijonov pezet za gradnjo novih bojnih ladij, ki imajo povečati mornarico.

KANSAŠKI RUDARJI SE NE BOJE STRAŠIL.

Stavkokazi prejemajo \$15 do \$25 na dan za paradiranje v jamah, ampak to ne plaši rudarjev.

STAVKA JE NEZLOMLJENA.

Springfield, Ill. — (Fed. Press.) John H. Walker, predsednik Illinoiske delavske federacije, pravi, da je prejel informacije, da operatorji v Kansasu plačujejo po \$15 do \$25 na dan vsem tistim, ki se hočejo obleči v rudarsko obleko, zadeti kramp na ramu in iti v jamo ter iz jame, samo da bo izgledalo, da rovi obratujejo in da je stavka zdroljena.

Walker je tudi prejel poročila, iz katerih je jasno, da niti petdeset pravih rudarjev se ni vrnilo na delo in da ni bil poslan niti fum premoga iz kansaskega pre-mogovnega okrožja od 30. septembra, to je od dneva, ko sta bila Alexander Howat in August Dorey zaprta v ječo.

Walker je bil na zadnji konven-ciji illinoiskih rudarjev v Peoriji pooblaščen, da zastopa rudarje v Illinoisu pri razdeljevanju stavkovne podpore v kansaskem o-krožju.

"Lewisovi narodni organizatorji, delovodje, jamski nadelavci, operatorji in komisarji v družbi s kolektorji davka in tajnimi detektivi delajo z vsemi silami in sredstvi, da bi pripravili stavkarje povratke na delo, toda rudarji stoje trdno kakor skala," je reklo Walker.

Centralni odbor strokovnih unij v Kansas Cityju je naslovil apel na vse unije, da naj razpišejo izredno-tedenski asesment 25 centov na člana v korist kansaskega ru-darija. Velika lokalna strokovna unija v Lexingtonu, Mo., je sklenila, da bo pačevala 50 centov od člana v ta namen.

"Moje mnenje je, da bodo ru-darji v Kansusu prej umrli v stavki, predno se vrnejo na delo kot tlačani in sužnji pod industri-jalnosodsčnim zakonom," je dejal Walker.

Fort Smith, Ark. — (Federated Press.) Na tukajenji konvenciji okrožne organizacije rudarjev v Arkansusu je bil storjen prvi ko-rak za izravnjanje spora med ru-darji v Kansusu in eksekutivo ru-darske unije. Wilkinson, predsednik arkansake okrožne orga-nizacije, je dejal, da je prejel

"Kaj naj pričakujemo od politike odprtih vrat v Kitaju," vprašuje Lord, "ko imamo pred sabo zrealo, kako ravna United States Steel korporacija s svojimi uslužbeni-ji? Tukaj je samo ena pot, po kateri gremo nasproti kugli go-spodarskega izkorisčanja, in to je pot svetovne konferenčne, ki naj govorja za ljudske mase in za dru-gle sloje v proporejiji. S tako kon-ferenco nam je mogoče dosegči sporazum, da se uvede osemurni delavnik za vse industrije v vseh deželah. Ravno tako se lahko zedenimo zaradi mezd, tako da kajtaki delave ne bodo tvorili več smrtnie nevarnosti za ameri-čanske delavstvo. Opustimo lahko tudi otroško delo po vsem svetu. Lahko izdelamo zdravo podla-ga za kredit in valuto. Menim, da se mora investiti, ne pa samo za pretego."

Wilkinson je zadovoljen s ses-tankom, ako se vrši v Indianopolisu in če so zraven tudi glavni odborniki unije. Kanski odbor-niki še niso naznani, dali se strinjajo s tem.

Upad Avganistan v Indijo.

London, 1. dec. — Uradno se poroča, da je velika četa Vazirijev v Avganistanu prekoračila mejo severno od Quette in napadla britsko skupino 84 mož. Dva angleška častnika in več vojakov je bilo ubitih in 34 je bilo ujetih. Britiske čete zasludjujejo napade.

ALI NAJ DELAVSTVO OSTANE IZKLJUČENO?

REKONSTRUKCIJA IN SVE-TOVNI MIR NISTA MOGOČA BREZ SODELOVANJA DE-LAVSTVA.

Do take sodbe prihaja James Lord, predsednik rudniškega de-partmenta v Ameriški delavski federaciji.

Washington, D. C. (Federated Press). — Predsednik Harding je s svojo izjavo obudil upanje pri vodiljih delavskih strokovnih organizacij, da se ustanovi društvo ali zveza vseh narodov, v kateri bodo imele glas tudi ljudske mase. Po sodbi teh voditeljev bo-sta tajna diplomacija in militari-zem ustavljeni pri njih delu, ako se sezove nova konferenca z na-menom, da se ustanovi nekakšne vrste zveza narodov.

James Lord, predsednik rudniškega departmenta v Ameriški delavski federaciji, ima svojo sodbo o tej zadevi.

On pravi, da se ne more pričakovati razočritve in da ne zavila-data mir in pravica med ljudstvi, dokler niso ljudstva boljše zastopana pri konferenčni mizi. Po nje-govem mnenju so zaradi tega sitnosti z ligo narodov, ker niso zastopana vsa ljudstva in vsi ljudi-vi sloji vseh narodov. On meni, da naj delavsko gibanje podpira Hardingovo idejo, da bodo zastopani organizirani delave vseh na-rodov, kadar se sklicuje nova kon-ferenca. Ravno tako naj bodo zastopani tudi trgovci, podjetniki in drugi stanovi, kateri zdaj za-stopajo političarji in diplomati.

Lord povdaranja, da se je treba v interesu delavskega gibanja potruditi, da se obdržava takšna kon-ferenca. Izločevanje deželnih sku-pin od konferenčne je velika zmo-ga, ki škodi miru. Zdi se, da di-iplomatija in svetovalci ne vidijo te napake.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

Lord posebno naglaša dejstvo, da United States Steel korpora-cija lastuje rudnike v Kitaju in Uralu, kateri ji služijo kot rezerva, da jih prične izkoriscati, ka-da bodo delave v Združenih državah prisili korporacijo, da za-čne delati v Združenih državah.

GLAD, TAT, ZAPOR — STARA ZGODBA, SAMO IME JE NOVO.

Chicago, Ill. — Joseph Novak, bivši vojak, brez dela eno leto, je ulomil v grocerijsko prodajalno na 18. cesti. Vzel je hleb kruha in ga grozovito poziral, ko je prišel policaj. Pred sodnikom je povedal, da je bil lačen, toda sodnik je reklo, da v legalnem besednjaku ni besede "simpatija". Novak mora čakati na veleporoto in postavljen je pod poročilo \$5000.

RUSKE KOŽE ZA AMERIŠKO PŠENICO.

Lenin je rekel v intervjuu s Christensenom, da je Rusija pripravljena zamenjati blago za blago.

AMERIŠKA POMOŽNA UPRAVA BO VPRAŠALA ZA PO-SOJILU RUSIJU.

Riga, 1. dec. — Parley P. Christensen, ki je bil predsedniški kandidat farmarske delavske stranke pri zadnjih volitvah v Združenih državah, se je vrnil iz Moskve, kjer se je mudil mesec dni. Christensen je imel dva razgovora z Leninom, predsednikom ljudskega sveta Sovjetske Rusije. Zadnji razgovor je bil v pondeljek 28. novembra tik pred Christensenovim odhodom.

Christensen pripoveduje, da ga Lenin sam povabil k sebi v Kremlj in njegovu prvo vprašanje je bilo: "Kaj pa glede vojne med Združenimi državami in Japonsko?"

Christensen je odgovoril, da ne misli, da bi prišlo do vojne. Lenin je nato dejal, da je nova kapitalistična vojna neizogibna, kajti vojna je najboljša industrija za kapitalizem in Amerika ima takšno vlado. Christensen je vtrajal, da vojne najbrž ne bo, kar je Lenin odgovoril, da se vojna kuha in ne bo treba dolgo čakati nanjo.

Potem sta se razgovarjala o razočrtni konferenci v Washingtonu. Christensen je vprašal Lennina, kaj misli, kakšen bo izid konferenčne. Lenin je dejal, da ne pričakuje nobenega posebnega izida, izvzemši nove aliancije ali več alianjane, ne verjame pa, da bi prišlo do ameriško-angleško-japonske a-lijanse.

Intervju se je zasukal na ameriško pomožno akcijo v Rusiji. Lenin je pohvalil Američane in pripomnil, da boljše pomoči ni bilo pričakovati, ampak Rusija potrebuje več žita. Zima je tu in razmere se bodo poslabšale. Rusija je pripravljena trgovati z Ameriko, zakaj ni Amerika? Zakaj ameriški farmerji ne pošljejo pšenice v Rusijo?

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto. \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri meseca; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.50 za tri meseca, in za inozemstvo \$8.00.

Nadpis na vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2857-58 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

DOPISI.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Glencoe, O. — Če se ozremo za petnajst let nazaj, vidimo velike razprtje, ki so bile med slovenskimi jednotami in zvezami. Jednota je bila proti jednoti in zvezam proti zvezi, druga proti drugi, so se ustanavljale. Po časopisih so se priobčili osebni napadi, kar je bilo prav obžalovanja vredno.

SNPJ je bila prva, ki je bila ustavljena na svobodomiselnih podlagi, in njeni ustanovitelji so bili socialisti. Slovenski socialisti so tudi ustanovili 'Proletare', dasiravno jih je bilo takrat približno samo 50 po številu. SNPJ je bila nazadnjakom trin peti, napadali so jo in ji hoteli škodovati na vseh koncih in krajih, kljub temu je cvetela in rastla kakor da ji daja napadanje nasprotnikov moč do preobratitve. Proletare je pogost udržal po nasprotnikih, zagovarjal je jednoto in kazal pravo pot, po kateri naj hodi. Člani SNPJ so šli po začrtani poti in ustavili so si svoje glasilo, ki je sedanja Prosveta.

Slovenski socialisti so vedeli, da bo z ustanovitvijo glasila oz. Prosvete dobil "Proletare" sovjetevnik, ki ga je poskrbel ob ustanovitvi, dasiravno je vedel, da mu bo tažji obštinek. Dejstvo je, da je "Proletare" vrnil svojo nalogo dobro, da so se polemike in osebni napadi v javnosti odpravili in se je priblojalo tretnejše misli ter delavci za združenje.

Po največji zaslugi Prosvete in Proletara sta danes združeni SNPJ in SDPZ, ki imata širok Združenih držav nad 500 društev. Ta društva večinoma urejajo socialisti, ali pa vsaj ljudje, ki simpatizirajo s socialisti; datum se jim mora priznanje za njihovo požrtvovalnost, a največja zasluga gre našima dvema listoma, ki sta vzgojevala in podnevala rojake, ter to vräta danes.

Nesmiselno je, ko nekateri govorijo, da Proletare ni potreba, ako imamo že Prosveto. Take trditve niso umeštne, kar zaveden delavec tudi ne bo nikdar trdil. Prosveta bo toliko časa pisala v socialističnem duhu, dokler jo bodo urejevali socialisti. Ako bi ne imeli socialistične Prosvete, kar bi se zgodilo: v takem slučaju, da bi prišli na glavni urad nesocijalisti, tedaj bi vrátil Proletare svojo dolžnost, ako ga bomo še imeli. Proletare bi oponjil glavne uradnike pri SNPJ, naj vrájio svojo dolžnost in delujejo po načelih jednotne ustave.

Naša dolžnost je, da podpiramo tudi Proletare in mu pridobiemo naročnike, da mu ne bo treba iskati darov. Proletare je star sovjetevnik in podpirajmo ga, ako ga nočemo izgubiti. Vedimo, da naprednega čtiva ni nikdar preveč, zato ga podpirajmo, da se ne bo, zgodilo kakor je bilo pred 15 leti. — Nace Žleamberger.

Yukon, Pa. — Prav slabo je z delom v naši naselbini. Po dva do tri dni delamo, a še takrat se ne zasluzi kaj prida, kar se pa, se mora znositi trgovcem, ki nastavljajo cene življenskim potrebskim namakor se njim sljubi. Najbolje je v teh časih za pečlarje, ki se s skromnim zadovoljijo.

Z društvi bi lahko še bolje napovedovali kakor napredujemo, da bi člani malo bolj delavnice. Mnogo je še rojakov, ki niso pr nobenem društvu, zato pozivljam člane SNPJ, da pripeljejo vso rojake Slovence in Hrvate k družbenim sejam in naj jih predlagajo za sprejetje med članstvo. Ravnino zadnjih se je pokazalo, kakor zelo potrebna je v današnjih časih podpora organizaciji, ko je zadel rojaka Franka Jemesa mrtvou levo nogo in levo roko, tako, da revči ni bil za nobeno delo več. Denarnih sredstev seveda tudi ni imel. Star je 63 let in doma iz Novakov na Primorskem. Pri društvu ni bil nobenem, zato sem šel okoli rojakov in nabral vsoto \$130 ter ga tem denarjem poslal nazaj v stare domovino, kjer ima zeno in dva sinova. Nadejam se, da bo tam lažje živel kakor tu v deželi dolarja. Vsem darovalcem se lepo zahvalim, da so pripomogli pri tem dobrem delu in omogočili revoz nazaj med svojce. — Peter Jeme.

Greh Habsburžanov in Bourbonev kriče do neba. Ce listamo po zgodovini, se lahko prepričamo, da je bilo prelite na potote človeške krvi zaradi interesov teh družin. Končno sta se združili obe družini, da napravita poizkus, da sedeta ljudstvu v Avstriji zopet na tilnik. Monarhistični puči v Avstriji so mogoči, dokler je Korle s svojo soprogom na Madeiri in je njima dovoljeno svobodno gibanje. Letalo lahko poneše Korla in njegovo soprogko k njegovemu prijatelju Alfonzu na Spansko, od tukaj pa ob ugodni priliki na Dunaj.

Za Korla in njegovo soprogjo je edini primeren kraj St. Helena ali pa kateri drugi samoten in dobro zastražen otok v Pacifiku.

Ponovite naročnino na "Prosveto."

Raznē vesti.

METEORITI.

BREZPOSELNI DELAVCI ZAHTEVAVO ZNIŽANJE DELAVNIKA.

New York, N. Y. — Svet brezposelnih delavcev v Greater New Yorku je sprejel rezolucijo, v katerih zahteva, da se dnevni delovni čas zniža na šest ur, da se prazne hiše porabijo za prenočevališča brezposelnih delavcev in po en obed na dan za brezposelne delavce. Rezolucije so bile poslane zveznim, državnim in mestnim oblastim.

Zborovanja se je udeležilo tudi šestdeset zastopnikov strokovno organiziranega delavstva. Sprejeta je bila rezolucija, ki zahteva uvedenje zavarovanja proti brezposelnosti. Rezolucija priporoča, da se uvede \$30 na teden odškodnina za neoženjene delavce, \$25 odškodnina za oženjene in \$30 za oženjene brezposelne delavce, ki morajo skrbeti za nedosaske otroke. Stroški za to zavarovanje naj se krijejo v dohodninskem davku, ki se naj načozi na dohodek več kot tri tisoč dolarjev na leto.

29-DNEVNA BLODNJA PO OGROMNI ŠUMI.

Sudbury, Ont. — Edward Kelly, star eden in dvajset let, je delal kot pomornik v taborišču, ki ga je postavila tvrdka Chew Brothers za soje šumarje. Nekega dne ga je napadel kuhan Fred McGann in ga pobil blizu tabora na tla. Kelley se je odločil, da zapusti taborišče. Podal se je na pot in je bladal po neizmernih šumah devet in dvajset dni. Prehranjeval se je s koreninami, divjimi jagodami in použil je tudi gozdno jerebico, ki jo je potolok s kamnom. Prikel je blizu svetilnika v Georgovem zalivu. Mahal je svetlo in dajal znamena. Zastonj seveda in vrnil se je zopet v šum. Nekega dne ga je napadel medved in komaj mu je ušel. Po devet in dvajset dnevih je dospel na neko poselje in tam so delali delavec iz tabora, ki ga je zapustil. V teh dnevih blodnje po šumah je izbuli 56 funtov od svoje telesne teže. Kuhan McGann je bil obsojen na dve leti zapora.

LETALI STA TRČILI SKUPAJ.

Lawton, Okla. — Dve armadni letali sta udarili skupaj pri vojaških vajah. Ko sta letali padli na tla, sta eksplodirala nabiralnika za gazolin. Štirje letaleci so mravlji.

NEVARNOST POPLAVE V OHIOU.

Gallipolis, Ohio. — Reka Ohio je tukaj visoka 46½ čevlja. Pri Point Pleasantu, W. Va., stoji voda tri čevlje nad znamenjem nevarnosti. Vladni uradniki izjavljajo, da se voda dvigne najmanj še za dva čevlja. Na stotine akrov polja je zdaj v okolici pod vodo.

Politika Mohamedancev v Jugoslaviji.

Sarajevo. — Središče vsega mohamedanstva v Jugoslaviji je Sarajevo. Pred kratkim se je tu vršila strankina konferenca, ki se je pečala o politiki, katero, zavzemata sedaj ter o namerah za bodočo. Politika moslemske stranke stremi v glavnem za tem, da bi se obdržal v Bosni in Stari Srbiji fevdalni sistem. Dasiravno je stranka med volilnim bojem borbala o svojih velikih avtonomističnih stremljenjih, vendar je iste opustila takoj, kakor hitro se je šlo za vzdržanje fevdalizma in cilji stranke so se spremenili za centralno vlado. V stranki sta sicer dve stranki, katerih mlajša se druži s hrvaškimi opozicionalci in trdi, da je nasprotnica sedanje koalicije. Njen zastopnik v vladi je Spaho.

Pri sarajevski konferenci je bil Spaho izvoljen za predsednika stranke in pri teh volitvah se zdi, da je zmagalja mlajša stranka. V nekem razgovoru je Spaho izjavil, da zastopniki obeh oddelkov stranke zahtevajo pri vladi revizijo sprejetje ustaw. Pri moslemih je tako karakteristična pojava, da je njihova politika nadvse rezervirana in šele tedaj, ko je že odločeno o položaju, tedaj pričnejo politizirati.

Konvencaj hobotov, ki se vrati v Detroit, je zaključila, da se apelira na kongres za zavarovanje zoper brezposelnost. Revolucionari zahteva, da delaveci, ki bi radi delali, a morejo dobiti dela, prejemajo od vlade \$6 dnevne podpore, starci delaveci pa, ki niso več zmožni za delo, \$15 na leden. Delegatje hobotov so tudi sklenili zahtevati, da jim kongres podeli volilno pravico. Okrog osem milijonov državljanov je bilo volilne pravice, ker se morajo vedno seliti iz kraja v kraj.

Kemiki pričakujejo, da "razorolitvena" konferenca razpodbogata nagrado za iznajdbo najstrupenjšega plina, predio se razide. Sicer pa je v Washingtonu že zdaj dovolj plinov.

Edina zadovoljnost, katero ima Jugoslavija od svoje valute, je ta, da je kroha vredna 400 ruskih rubljev. Kapo ob strop!

Lloyd George lahko pride v Ameriko ali ne pride — naša prohibicija, ki ni prohibicija, se zadruge ne bo pogreznila.

Tajna konferenca v Parizu je rodila 133 vojn. Tajna konferenca v Washingtonu, ki se se ni dobro ogreja, je že rodila izgreda v Italiji. Kje se vrši bodoča konferenca?

V New Yorku živi bankir po imenu Morse. Velik patrijot in stoprocentnik. Mož je nekoč naredil enajstno napako: par milijonov je prepisal na svoje ime. Sodisce je pa naredilo veliko napako: poslalo ga je za petnajst let v ječo. Napaka je bila kajpada kmalu popravljena. Mož je bil izpuščen z besedami: Pojd in greši kolikor ti drago. Taki mož je potem navadno senatorji, toda naš mož se je zahvalil za senatorsko službo. Prišla je vojna in z njo zlati časi. Morse, velik patrijot, je takoj dvignil bandero boja za demokracijo. Bojeval se je tako sijajno in hrabro, da si je v bojni vročici sam nakazal deset milijonov dolarjev nagrade (bonus). Sodisce mora spet naredi napako in ga pošlje "umirat" v Atlanto, ampak napaka ne bo živila dolgo, kajti ne sme se pozabiti, da Morse ni Debs!

Neki veččak, ki vsekakor ni v skrbih za svoj vsakdanji kruh, je dognal, da je tona diamantov vredna 350 milijonov dolarjev.

Glej torej, delavec, da si zapomni to vrednost in ne plača centa več!

Ce Arbuckle ne bi bil Arbuckle, temveč Karbukel — in če ne bi bil v svoji rožnato beli koži, temveč v črni, kaj mislite, kje bi bil danes? Ali si morete misliti, ne da bi vas spreletela groza?

Brzovaj sporoča, da italijanski fašisti postajajo krotki. Fašisti bodo morda še pametni, kadar jih delavci civilizirajo.

K. T. B.

IZ DELAVSKEGA SVETA.
(Federated Press)

Howat ne mara pomiloščenja. Alexander Howat, vodja kantskih rudarjev, je dejal svojim obiskovalcem v ječi zadnjo sredo v Columbusu, Kans., da ne sprejme pomiloščenja od governorja Allena, čeprav mu ga ponudi.

Stavka pristaniških delavcev v New Orleansu se nadaljuje. Governor je hotel posredovati, toda njegova konferenca zastopnikov obih strank je končala brez uspeha. 12.000 delavcev je v boju.

Sodna obravnava proti odborku rudarske organizacije v West Virginiji, ki so oboženi odgovornosti za zadnje nemire in bitke, se začne v januarju.

Kantski rudarji so zavrgli sestanek z izvrševalnimi odborniki U. M. W. of A. v svrhu izravnave sporov. Vladni department za delo je na delu za spravo.

Stavka pekarskih pomočnikov grozi izbruhnuti v New Yorku.

Klavnički delavci v Kansas Cityju so poslali spel na vse organizacije v klavniški industriji drugih mest, da naj stopijo v generalno stavko zaradi znižanja meje in uvedbe odprtne delavnice. Klavnički delavci v Kansas Cityju so poslali spel na vse organizacije v klavniški industriji drugih mest, da naj stopijo v generalno stavko zaradi znižanja meje in uvedbe odprtne delavnice. Konvencaj hobotov, ki se vrati v Detroit, je zaključila, da se apelira na kongres za zavarovanje zoper brezposelnost. Revolucionari zahteva, da delaveci, ki bi radi delali, a morejo dobiti dela, prejemajo od vlade \$6 dnevne podpore, starci delaveci pa, ki niso več zmožni za delo, \$15 na leden. Delegatje hobotov so tudi sklenili zahtevati, da jim kongres podeli volilno pravico. Okrog osem milijonov državljanov je bilo volilne pravice, ker se morajo vedno seliti iz kraja v kraj.

Obravnava proti Arbucklu.

San Francisco, Cal. — Usoda komika Arbuckla bo v rokah potrošnikov najbrž že danes (petek). Okrožno pravčno je v četrtek predpoldne zaključilo izpraševanje novih prič in popoldne so predstavljeni oba strank s svojimi argumenti.

Zadnje priče, ki jih je pozvalo dočiniteljstvo, so bili večinoma razni filmski igrači in zdravnikti. Prvi so pobijali Arbucklona značajno in ga prikušali kot velikega razuzanca, pijača in zavajala dekleta, drugi so pa rušili izjave zdravnikov na strani zagovorništva, ki so imeli dokazati, da je bila pokojna igralka kroničeno bolna na mehurju in da je preobito zaužitje opojne pijske povzročilo njeno smrt, ne pa kakšno posilstvo.

Okrožni pravnik Brady polaga največ važnosti na izjavo treh zdravnikov, ki so preiskali mehur igralke Rappove. Njihova izjava, dali je mehur počil vsele stare bolezni ali zunanjega pritiska na telo, bo najbolj vplivala na izid obravnave.

Obravnava proti priči zagovorništva mrs. Minnie Neighboursovi, ki je bila obožena krive prisegi, se je odložila za dva dni.

Razburjenje v sodni dvorani narašča čim bolj se bliža procesu konec.

KOLIKO JE VREDNA ŽUPANOVА BESEDA?

Strajkajoči razvažalci mleka so se morali zdaj obrniti na občinskega svetovalca, da se spomnijo županove obljube.

New York, N. Y. — Kajneda volilna bitka je končana in tamanit Hylan je bil izvoljen zopet z ogromno večino županom. Stavka razvažalcev mleka je pa pričela že pred volitvami. Policia je tako sirovo postopala z razvažalci mleka, da je šla deputacija žen razvažalcev mleka k županu in ga opozorila na to dejstvo. Župan je obljubil, da takemu početju na pravi konec. Kaj pa ne obljubi profesionalni političar pred volitvami? Ako bi takega kandidata vprašali delavec, če sname luno z neba, bi jim kandidat obljubil, da to storí.

Volitve so zdaj končane, polica pa ravno tako ravnala s štrajkarji, kot je postopala z njimi, ko so se pritožile žene pri županu. Zdaj so bile žene prisiljene stikati k občinskemu svetovalcu La Gardiu in apelirale nanj, da nekaj stori, da polica prične bolj človeško z njihovimi štrajkajočimi možimi. Žene so zahtevali, da občinski svet preide pritožbe.

La Guardia pravi, da je položaj bolj resen kot ljudstvo v splošnem misli. Povedal je, da je nemogoče dobiti dobro mleko. Skršal ga je dobiti za svojo ženo, ki je holna, pa pa ni dobil. Končno se je moral obrniti na zdravstvenega komisarja Copelandu.

Trgovci in branjeveci zdaj prodajajo veliko mleko, od kar je stavka, a imajo tudi mastne profite. Nekateri prodajajo mleko vrste B po dvajset centov kvart, ki se navadno prodaja po 14 in 16 centov.

George W. Briggs, predsednik stavkovnega odbora, izjavlja, da štrajkujoči razvažalci vlože tožbo proti prizadetim kompanijam za izplačilo dveh milijonov dolarjev. Štrajkarji še niso prejeli zadnje meze in provizije. Ravno tako jim kompanije nočijo izplačati poroštva, ki so ga razvažalci položili po sto petdeset dolarjev. Ker štrajkarji ne morejo dobiti tega denarja zlepja, se obrnejo na sodišča, da se jim izplača.

PODJESENKI SILEJO SAMI DELAVCE NA POT DRUGE BOJNE TAKTIKE.

New York, N. Y. — Krojači podjetniki v Philadelphiji so prelomili pogodbo in prisilili krojačke delavce v stavko. Zdaj so se podjetniki obrnili na delavskega tajnika Davisa in trgovskega tajnika Hooverja, da so pri volji predeležiti njima vsa sporšča vprašanja v razsodbo. Izvzeto je le vprašanje, kdo je prelomil pogodbo.

Predstavniki so misili, da so izigrali zelo pametno potezo in domišljali so si, da delavci dosluži-

nju prav zanesljivo zanj ponudbo. Delavci so pa spoznali taktiko podjetnikov in odgovorili so, da sprejmejo posredovanje.

Predsednik organizacije Schlesinger je po tem pritrdiril takole označil položaj: "Ako dovolimo, da se obstoječa pogodba prelomi, kdo nam garantira, da se bodo podjetniki držali bodoče pogodbe?"

Take garancije ni Ampak nekaj drugačega se najbrž pojavi, kar bodo podjetniki obzalovali. In to je, da se bojna taktika delavstva spremeni. Ako podjetniki lahko prelomijo pogodbo, kaesar se njim poljubi, imajo logične delavce tuji pravice, da jo prelomijo, kadar smatrajo, da je najugodnejši čas za prelom pogodbe.

Dvojno pravilo za sklepjanje pogodb ne more obveljati. Mogoče se stvar tako daleč razvije, da se bodo več sklepale pogodbe in se napravi le sporazum, kot je to v navadi pri mnogih delavskih strokovnih organizacijah v Evropi. Kadar se to zgodi, tedaj bo fiuelo delavstvo proste roke, da vsakčas proglaši splošno stavko, katere zdaj ne more odrediti, ker je vezano po pogodbah.

Tak bo najbrž sad nove podjetniške taktike.

BLAGOR NJIM, KAJTI NJIH JE NEBEŠKO KRALJEŠTVO .

Chicago, Ill. — Tistih, o katerih je Krist rekel "blagor njim, kajti njih je nebesko kraljestvo" je še veliko na tem svetu klub modernih šoli in znanstvenem napredku.

V Chicagu imajo poštne oblasti pod ključem nekega dr. O. W. F. Snyderja. Možni je zdravil bolnikov po metodih drugih zdravnikov, ampak izgananj je iz ljudi slabih duhov. Da je razširil svojo prakso, je seveda oglašal v listih in je dopisoval z njimi, ker so bili njegovi "bolniki" raztreseni križem Združenih držav.

V Charlestenu, Ill. pa živi neki George Arnold. Slišal je o čudodelnem zdravniku in se je odločil, da ga vpraša za svet glede svoje žene. Žena je bila po Arnolдовemu sudsod obsedena od zlih duhov, kajti imela je lepo navado, da je včasi metalna lonec, krožnike, sklede, vilice, nože itd. v svojega moža. Poselil je čudodelnemu zdravniku petdeset dolarjev. Zdravnik je poizkusil na zli ženi vse svoje medicine, zli duhovi pa niso hoteli iz nje, ampak žena je kot ponavadi bombardirala s posodo svojega soprog. Končno se je Arnold naveličal čakati, kdaj zli duhovi zapuste njegovo soproga. Poselil je čudodelnemu zdravniku petdeset dolarjev. Zdravnik je poizkusil na zli ženi vse svoje medicine, zli duhovi pa niso hoteli iz nje, ampak žena je kot ponavadi bombardirala s posodo svojega soprog. Končno se je Arnolđ naveličal čakati, kdaj zli duhovi na zli ženi vse poštne oblasti.

Zdravnika so arretirali in pred poštним nadzornikom je izpovedal, da izvaja svojo prakso že nadtrideset let, ampak nikdar ga niso duhovi pustili na edilin. Pošta je imela že več pritožb o njemu. Doli v Tekssusu je bil nekdo bolan v grlu po zdravnikovem mnenju, ker se je hudiček zadeval s svojimi parklji, ko je hodil skozi grlo v želouki ali pa ven.

Zdravnik je priznal, da je lastil šest tisoč dolarjev čistega dobička!

Še je tema, tema v človeških možganih.

SARKASTIČNA SODRA DO SLUŽENEGA VOJAKA.

New York, N. Y. — Carl Parsons, tajnik veteranske organizacije World War Veterans, je govoril na javnem shodu, ki se je obdrževal v Morrisovi srednji šoli. Shod je bil sklican, da se dve ljudski glas za omemitev razvezanja. Med drugim je pa Parsons žastavil tole vprašanje: "Ali morete videti, kaj bolj smešnega, da sede pri mizi v Washingtonu ravno tisti ljudje, ki so v imenu dveh odstotkov prebivalstva preglasili vojno in ki nadzorujejo gospodarsko usodo sveta in skušajo napraviti razvozitev?" Ljudstvo je to vprašanje pozdravilo z burnim plaskanjem, ki je silno narastlo, ko je Parsons izjavil, da je konferenca v Washingtonu ravno taka farsa kot v Versaillesu.

"Kar ljudstvo zahteva," je povedal Parsons, "ni ligi narodov, ampak ljudstvo zahteva ligu ljudstev — ligu ljudstev, ki bo določila svojo usodo."

Mr. Parsons je prišel v New York, da vodi kampanjo, v kateri je izgral zelo pametno potezo in domišljali so si, da delavci dosluži-

nju vojakom in pomorsčakom izraziti svoje mnenje in ideje o nazoreževanju.

NANOŠENJE PARENTALNIH URADNIK JEHKLARSGA TRUSTA.

Washington, D. C. — Neki časnikarji poročevalci velikega japonskega dnevnika se je razgovarjal z nekim Američanom o delavskih razmerah v Združenih državah. V teknu pogovora je Japonec rekjal, da se japonsko delavstvo organizira in da vodi zelo obljubo agitacijo, ati zdi se, da so podjetniki v Združenih državah ravno tako radikalni kot delavci.

Američan je pričel gledati Japoneca in ko mu je hotel povedati, da je v zmoti, je Japonec zastavil Američanu tole vprašanje: "Kaj je, vi že socializirate vaše industrije?"

Na obrazu Američana se je počasno tako veliko začudenje, da ga je opazil tudi Japonec. Zdaj je pričel japonski časnikar pojasnjevati Američanu, da je govoril z nekim uradnikom United States Steel korporacije v New Yorku in ta mu je povedal, da korporacija zdaj socijalizira svoje tovarne in jeklarne. To socijaliziranje je opisal tako, da ima vsak delavec priložnost, da doseže najvišje mesto v upravi, aki je pridobil in sposoben!

In časnikarji poročevalci je poročal to vest svojemu listu v prepričanju, da je resnična. Le pomislite, kako so zdihovale sproge japonskih princem, ko so čitali to vest o Američanah in najbrž so si predstavljale, da so Američani se večji "rdečkarji" kot "boljševiki." Tako se farba svet! Kdo zna, ta zna! In jeklarne trust zna prav dobro!

Delavski list je zila, s katero računa vas nasproti.

VAŠE KNJIGE.

Zajedaloči. Povest iz življenja slovenskih trpinov v Ameriki. Vezano. Stane s poštino vred \$1.75.

Zakon biogenesije. Vrlo poučna knjiga, ki pove, kako siherni človek ponavlja v sebi razvoj vseh svojih življkov in divjaških prednikov. S slikami. Vezano. S poštino vred \$1.50.

Obo knjig, ki se naročita obenem, za tri dolarse poštino prostoto. Naročila sprejemata tajnik Knjižne matice S. N. P. J.: Frank Atel, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. — Adv.

POGLASTILA

dela MATILJA SKENDZE Še 12 LET, za rojake po celji Ameriki. On že mora vedeti, kako se počasično izdelujejo. Pili mu in razloži svoje zadivo, pa ti bo naredil vse pravilno, da ti ne bo mogoče grunt prodan z nepravilnim počlastilom. Njegov naslov je 5227 Butler St., Pittsburgh, Pa.

(Advert.)

BAKRENE KOTLE

Vse potrebné opreme, krovinske, Mah Extract, Hami, rizna cestna in lastna raznina ne opisanih pribor: Rum, Brinjevec, Kimol, Škofje in druga. Pliša po osnovi.

VICTORIA SUPPLY CO., 654 Morton Bldg., New York

CUNARD-ANCHOR
ANCHOR LINER LINE

Največji in najboljši parniki sveta. Izvrstna potrebnica potnikov. Lokalni nastopki je v vseh mazgi ali blizu neke.

V Jugoslavijo, Ogrsko, Rumunsko in Bulgarijo, mimo Trst, Reko ali Dubrovnik.

Carenia Doc. 7
Voljna v Trst stane: \$110 in v Reko \$111 in \$6 dobiček.

Prije Dubrovniku v Trst in Reko.

ITALIA Doc. 8
Voljna \$103—dobiček \$6.00.

Via Gherberg & Southampton.

Carmen Doc. 31
Aquitania Doc. 13

DR. J. V. GRAHEK

ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj

do 2:30 popoldne.

545 E. Ohio Street.

Telefon Cedar 2388

M. S. PITTSBURGH, PA.

COLUMBIA GRAMOFONE

od \$30.00—\$250.00

VELIKA ZALOGA PLOSC V VSEH JEZIKIH.

Imam novo zalogu nemških importiranih "Homokord" rekordov.

Brezplačne snenke dobite pri:

VICTOR NAVINŠEK, 331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

PROSVETA

331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

Na planine!

Spisal Pavel Kunaver.

VEDENJE V PLANINAH.

(Dalje.)

Za samostojno izvršitev težke turje pa je treba planinac: 1. izkušenosti v premagovanju težav v skalnih stenah, na ledu in snegu, 2. izborne, preizkušene orijentacijske zmožnosti, 3. razboritosti, da razsodi v pravem času, ali je mogoče turo nadaljevati ali naj se obrne, preden se mu bo treba hrbti za življenje le s polovičnim upanjem v zmago, 4. presoditi mora svoje moči in moči svojih spremiljevalev. — Kdor ne poštova vseh navedenih točk, je prednrečen in neresen planinac!

Družba planinov, ki hoče kaj težjega opraviti, naj steje le 2-3 tovarše, ki se popolnoma razumejo in se poznamo po zmožnostih. Najbolj izmed njih budi voditelj! Kdor pa se ne čuti zmožnega, mora delo in odgovornost odkloniti o pravem času, ker z izpostavljanjem življenja se oškoduje tudi človeška družba, katere član je vsak! Voditelj naj strogo pazi, da vsak izpolnjuje vse dolžnosti in uporablja vsa sredstva, ki jih je možno uporabljati v varnost življenja. Z malomarnostjo in neposlušnostjo napram voditelju provzroči predznež nesrečo, katere žrtev je sam ali pa celo vse družba!

Na žalost vseh resnih planinov, ki je v najnovejšem času izven sezone nemogoče posetiti brez zaupnika Planinskega društva koče, ki sp izhodišče turam in v mrazu, noči in ob slabem vremenu edino zavetišče turistu. Nekateri se je že na društvo, češ, da ne pojmuje svoje naloge. Je mogoče, da je kaj nasprotiv izven sezonske turistike v odboru, a največje zlo in krive te odredbe so planinov sami, ker misijo, da je koča hlev. Neki ugleden odbor-

nik Planinskega društva je našel kočo na Kamniškem sedlu po obisku neke družbe tako onesnaženo, kar da so se nesnažni turisti 14 dni na vso moč trudili, kako bi huje razmetalni in pomazali kočo. To pa ni edino. So tudi taki, ki diše tudi po tativni! Dokler planinac ne bodo vzgojeni večnosti in poštenosti, toliko časa bo Planinsko društvo opravljeno zaklepalno vrata planinskih koč s klijavnicami, težki mi na kilograme! Družba, ki ji je Planinsko društvo dovolilo potrabo koče v odsotnosti oskrbnika, je odgovorna za vso snago in varnost koče. Na osnaženje je treba misliti že dolgo preje, preden potečejo zadnje minute za odhod!

Dolžnost planinca je: 1. da pomete kočo in pogasi ogenj, 2. da pomije vso posodo, 3. da pospravi postelje in zloži одеje ter jih zavaruje proti vlagi, 4. da v dolini poverjeniku naznani škodo, ki jo je morda povzročilo neurje, 5. da plača pristojbine in potrabiljeni provijant. Kadar bodo vsi planinac izpolnjevali na izletih izven sezone vse te pogoje, bo vsakemu bivanje v kočah prijetno in Planinsko društvo bo zaupalo ključ v vsebinu koče posnekrom!

Me obiskovalci koč pa je tudi ta napaka, da čakajo drug drugega, kdo začne pospravljati. Vsak naj pomni, da je dolžan delati za vse, pa bo koča hitro čista! Isto velja za delo pri pripravljanju taborišča, za nošnjo lesa za ogenj itd. Kaj je komu storiti, naj vpraša svojo vest, ki mu ne ostane dolžna odgovora!

Enake dolžnosti ima tudi hribolaze, ki se sam napoti v gore. O takih samotarskih turah pa moram izpogovoriti še nekaj več. Lažje ture, kjer ni nevarnosti, je kreplim, zmožnim hribolazem celo priporočati, da jih izvrši sami. Kakor hitro pa mora hribolaze vpoštovati nevarnosti, ki se mu nudijo v plezanju, posebno pa pri turah po snegu ali ledu,

tedaj je neogibno potrebno, da vzame s seboj vrednejšo tovaršo, sicer teži vsa odgovornost za njegovo varnost in za njegove odnose, saj napram človeški družbi na njegovih ramah. Majhna nezgoda postane samotarskemu turistu lahko usodna, kajti nične mu ne utegne prinesi pomoči in nične ne ve, kje ga je zadebla nesreča.

Kakor je družba dveh, treh hribolazev primerna za težja podjetja, tako je večje število samo v kvar varnosti, izvršiti ture in tudi čas, ker posebno v stenah je treba strogo paziti, da so vsi člani vedno skupaj, kajti sicer jih silno resno ogroža padajoči kamen!

PRENOČEVANJE NA PLANINAH.

Prisiljeno in neprisiljeno tabriče na planem, kolika razlika! Turistom, ki so začeli in jih je prehitela noč, ne preostaja drugačje, kakor da si poštejo vetrar, dejava ali pada v globino. V snegu si izkopljejo s cepinom jamo in se uredno prípravijo za nočevanje. V skalah je najboljše poiskati si kako preveso, zavarovati se proti prepadu s skalami in se še navezati na vrv in jo pritrdiri na varnem prostoru. V hudem mrazu ali pa nad prepadi je na vsak način treba ohraniti zavest, ker v hudem mrazu lahko zmrzneš, nad prepadi pa lahko zdrznemo v globino. Za noč je treba obledi vso rezervno obleko, na nogah pa zrahljati obvezno v jih vtakniti v izpraznjeni nahrtnik Zmrzline se prično na prstih na nogah ali rokah, to pa je silno nevarno, ker bi tako ozbel turist naslednji dan niti ne mogel nadaljevati poti! Zato naj vsak, ki

je obiskovalci koč pa je tudi napaka, da čakajo drug drugega, kdo začne pospravljati. Vsak naj pomni, da je dolžan delati za vse, pa bo koča hitro čista! Isto velja za delo pri pripravljanju taborišča, za nošnjo lesa za ogenj itd. Kaj je komu storiti, naj vpraša svojo vest, ki mu ne ostane dolžna odgovora!

Enake dolžnosti ima tudi hribolaze, ki se sam napoti v gore. O takih samotarskih turah pa moram izpogovoriti še nekaj več. Lažje ture, kjer ni nevarnosti, je kreplim, zmožnim hribolazem celo priporočati, da jih izvrši sami. Kakor hitro pa mora hribolaze vpoštovati nevarnosti, ki se mu nudijo v plezanju, posebno pa pri turah po snegu ali ledu,

bi moral prenočevati v arazu, pregiblje prste na nogi, če ga še tako bol! Najhujši mraz, bodisi poleti ali pozimi, nastopi pred solčnim vzhodom. Premikanje, manjanje z udi itd. po možnosti obilno uživanje slanine, čokolade in drugih primernih živil brani hribolaze mrazu. Vsakod pa naj je vnaprej natančno preračuna in premisli turo, da mu ne bo zmanjkal časa in da ne bo moral neprovostovljeno prenočevati pod milim nebom. Tako prenočevanje ima rado hude posledice, kakor revmatizem itd. — če se še kaj hujšega ne primeri.

(Dalje prihodnjih.)

NAROČNIKOM V DRŽAVI PENNSYLVANIA

se naznana, da je še vedno na potovanju za list "Prosveta" Anton Ocepek in bo sedaj obiskal vse naše naročnike v Cambria County v oklici Johnstown, Pa., kajor tudi bo obiskal s potom vse naročnike v Claridge, Irwin, Herminie, Yukon in Wyano, Export in okolico. Želim, da se rojaki naročne na list "Prosveta" in vse oni, ki njim je naročnina potekla, naj isto poravnajo, da se jim lista ne vstavi. Toplo priporočamo vsem rojakom in rojakinjam še posebno po članom jednote, da se naročne na list "Prosveta".

Upravnštvo.

Severova zdravila vedenje zdravje v družinah.

Kašelj in prehlad.

V tem letnem času vlaž kašelj in prehlad pri odrastilih in pri otrocih. Če se zanemari, se razvijejo iz njenega komplikacije, ki se lahko navzdol. Izognite se zlim posledicam prehlade z vzetjem Severa's Cold and Grip Tablets (Severjevih Tablistov zoper prehlad in gripe). Če ne 80 centov. — Hitro odpomoč proti kašlju dobite, če vzamete

AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR LETNIK 1922

Je izčel.

Vsebuje povesti, slike, igre, zgodovinske podatke, informacije in politične članke, znanstvene razprave, pesmi in drugo gradivo. Ima 192 strani.

Cena 75c.**Najugodnejša ponudba! Prečitajte in potem naročite.**

Ameriški družinski koledar, letnik 1922	\$.75
Jurkica Agnewa, roman, vezan v platno, 360 strani	1.30
Vitez iz reče hiš, zgodovinski roman, vezan v platno, 504 strani	1.50
Don Corres, roman 03
V novo deželo30
Za staro pravdo60
Anfisa, drama v štirih dejanjih60
Katolička cerkev in socialisten30
Ali je religija prenehala funkciorirati? (debata)30
Svetovna vojna in odgovornost socializma80
Socialistična knjižnica10
Ameriški družinski koledar, 1919 (vezan v platno)50
Skupaj	\$7.85

VSE TE KNJIGE IN KOLEDAR 1922 VAM POŠLJEMO ZA \$5.00.**LJITE NAROČILO TAKO, DA PONUDBA VELJA DO NOVEGA LETA.**

Izrežite ta oglas, napišite vaš natančen naslov, priložite sveto \$5.00 in vse skupaj pošljite na naslov:

PROLETAREC
3639 W. 26th Street.
Chicago, Illinois.

Opomba.—Ne pošljite naročil za Trdo vezane koledarje letnika 1922, ker imamo naročil zanje že sedaj več kakor pa vezanih koledarjev. Kdor ga želi imeti, naj se informira pri društvenem ali klubovem tajniku, če jih je društvo ali klub naročilo. Kakor hitro jih dobimo iz knjigoveznice, jih bomo razprodili.

Mehko vezane koledarje že razpoljimo.

SLOVENSKO-PIANO-ROLE

LJUBCA MOJA	\$1.25
MLADI VOJAKI	\$1.00
DONAVSKI VALOVI	\$1.00

VSI SO PRIHAJALI ... \$1.25

HOLZHAKER MARS ... \$1.00

CREZ VALOVE ... \$1.00

SE DOBLJO EDINOLE PRI:

Naviniek-Potokar Co., 331 Greene St., Conemaugh, Pa.

Pri naročilu blagovljite pošesti 50 centov na pošiljanje.

Severa's Cough Balsam

(Severjev Balzam zoper kašelj). Pomirjuje razdraženost, omeha izločevanje, ustavi kašelj, povzroča lagje dihanje in pomaga prirodi povrniti normalne stanje. Večje steklenico 50 centov, manje 35c. Pri lekarjih.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA**Slabotni možje in žene**

Oni, ki so slabotni, izmučeni, neravnini, zabasani, ne morejo spati, nimajo veselja do dela in nobenega veselja včivljajoči naj bi včivali čudo-vito zdravilo Nuga Tone. Nuga Tone vas napravi močne, ter zdrave. Prežene strupe iz vašega sistema in vas naredi živahnega moža ali ženo. Nuga Tone, vam da slast do jedil, je dober za želodec, zaprtnico pline v želodcu in črevih, pekočino, bluvanje, slab okus in ustih, beli jezik, izgubo energije in ambicije in enake nereditnosti. Nabavite si steklenico Nuga Tone še danes v lekarji včivljajte nekaj dni in ako ne boste popolnoma zadovoljni vrnite preostane lekarjnico in zahtevajte vaš denar nazaj. Ako vaš lekar narima Nuga Tone, ne jemljite nobenih ponaredob, pošljite nam \$1.00 in mi vam pošljemo dovolj za en mesec zdravila, poštne prosto. National-Laboratory, 1018 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Nuga-Tone**Za praznike.**

Stara navada ameriških rojakov je, da se spomnijo svojih sorodnikov in prijateljev v domovini s primernim darom za božične praznike.

Ker je sedaj cena denarja iz redno pikza, že samo par dolarjev pomeni tako veliko v starem kraju.

Denarne pošiljalce skozi našo banko so navadno nakazane v 14 dneh. Denar dobi prejemnik na svoji domači pošti brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

ZAKRAJŠEK & ČESARK,
slovenska banka
70-9th Ave. New York City.

Dostavek: Onim, ki žele potovati domov za praznike, priporočamo svojo potniško pisarno.

KDOR NAMERAVA POTOVATI V DOMOVINO**KDOR ŽELI DOBITI SVOJCE IZ DOMOVINE****KDOR ŽELI POSLATI DINARJE ALI DOLARJE ZA BOŽIČ****KDOR HOČE VARNO NALOŽITI SVOJ DENAR****KDOR HOČE KUPITI ALI PRODATI OBVEZNICE NAJ PIŠE NA****EMIL KISS, BANKIR**

133 SECOND AVE. NEW YORK, N. Y.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO**JADRANSKE BANKE**

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA

Trst, Opatija, Zadar

NEMŠKA AVSTRRIJA

Dunaj.

IZVRSUJEMO hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

IZDAJAMO čoke v kronah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne liste na vse kraje in na vse črte.

IZSTAVLJAMO tudi čoke, plačljive v efektivnem satusu pri Jadranski banki in v njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoločnih ali angleških sterlingih, aki ni na razpolago ameri